

Valtuustoaloite - Ehdotus lasten kotihoidon kuntalisästä

SIVIL 18.01.2023 § 5

Valmistelija

Sivistystoimen johtaja

Valtuuston kokouksessa 15.12.2022 on valtuutettu Marika Hakola jättänyt valtuustoaloitteen, jossa esitetään lasten kotihoidon kuntalisän maksatuksen aloittamista. Taustalla on varhaiskasvatuspaikkojen vähäisyys ja toisaalta kotihoidontuen alhainen taso, joka ei motivoi perheitä käyttämään hoitovapaata.

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että lasten kotihoidon kuntalisää maksettaisiin kolmivuotiaaksi asti niiltä kuukausilta, jolloin lapsi ei ole kunnallisessa hoidossa. Kuntalisä olisi lapsikohtainen. Kotihoidon kuntalisä olisi 400 euroa/lapsi/kuukausi, mahdollisesti porrastaen seuraavista lapsista. Kotona lapsiaan hoitavien tueksi tarjotaan kaupungin, harrastepiirien, järjestöjen ja seurakuntien tarjoamia palveluja ja niitä kehitetään yhteistyössä.

Perustelut ehdotukselle:

- Kuntalisällä kannustetaan vanhempia jatkamaan kotihoitoa. Monien tutkimuksien mukaan sillä on positiivisia vaikutuksia lapsen kehitykselle. Pienelle lapselle ei ole eduksi liian varhainen varhaiskasvatukseen siirtyminen.
- Tämä pieni tuki auttaa perhettä taloudellisesti siten, että töihin ei välttämättä tarvitse palata lapsen ollessa pieni tai työtä voidaan tehdä osa-aikaisesti.
- Kuntalisän ikärajaksi on järkevää asettaa 3 vuotta, sillä alle 3-vuotiaat lapset vaativat varhaiskasvatuksessa enemmän henkilöresursseja kuin tätä ikää vanhemmat. Toisaalta yli 3-vuotiaan kehitys hyötyy enemmän varhaiskasvatuksesta kuin tätä nuoremman.
- Muutaman sadan euron kotihoidon kuukausimaksu on huomattavasti pienempi menoerä kuin kulut, joita kertyy kaupungille, mikäli lapsi on kunnan varhaiskasvatuksessa. Eli tämä tuo myös säästöä.
- Varhaiskasvatuksen sijaan kotona lapsiaan hoitaville vanhemmille ja lapsille voidaan järjestää toisenlaista tukea, joka varmistaa sen, että kukaan ei jää yksin arjen keskelle ja lapsi saa kehittävästä tekemistä ja ihmissuhteita myös kodin ulkopuolella.

Esittelijä

Sivistystoimen johtaja Jokinen Tuula

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta puoltaa aloitetta ja antaa puoltavan lausunnon myös kaupunginhallitukselle.

Päätös

Keskustelun kuluessa Markus Koro teki vastaehdotuksen, että tilannetta ja maksuttomuuden vaikutuksia seurataan syksyyn ja tehdään tarvittavat päätökset tämän pohjalta v. 2024 talousarvioon. Satu Solja kannatti tätä vastaehdotusta. Äänestyksessä pohjaehdotusta kannattivat Pirjo Ala-Kaarre, Marika Hakola ja Timo Ilonen. Vastaehdotusta kannattivat Jukka Yli-Hietanen, Markus Koro, Taina Niemenmaa, Satu Solja ja Risto Lehtinen. Päätökseksi tuli, että tilannetta ja varhaiskasvatuksen maksuttomuutta seurataan ja tehdään tämän pohjalta päätökset v 2024 talousarviota varten.

Lisätietoja	Sivistystoimen johtaja Tuula Jokinen, p. 044-7151260, tuula.jokinen@virrat.fi
Jakelu	kaupunginhallitus
SIVIL 20.09.2023 § 77 717/00.01.01.01/2022	
Valmistelija	Sivistystoimen johtaja Tuula Jokinen Kansaneläkelaitos maksaa lasten kotihoidontukea, jos alle 3-vuotias lapsi ei ole kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa. Kotihoidontuki muodostuu lakisääteisestä hoitorahasta ja tulojen mukaan määräytyvästä hoitolisästä. Yhdestä alle 3-vuotiaasta hoitoraha on tällä hetkellä 350,27 euroa/kk ja muista alle 3-vuotiaista 104,86 euroa/kk. Yli 3-vuotiaasta alle kouluikäisestä lapsesta hoitoraha on 67,38 euroa/kk. Hoitolisä voi olla enintään 187,45 euroa/kk. Lempäälä on aloittanut kokeilun kuntalisän maksusta siten, että ensimmäisen alle 5-vuotiaan osalta kuntalisä on 400 euroa/kk ja muiden alle 5-vuotiaiden osalta 100 euroa/kk/lapsi. Taustalla on erityisesti pula kelpoisuusehdot täyttävistä työntekijöistä. Virtain osalta tällä hetkellä työntekijöitä on saatu rekrytoitua ja henkilöstö täyttää kelpoisuusvaatimukset. Varhaiskasvatuspaikoista on kuitenkin pulaa ja tilanne vaatii jatkuvaa tarkastelua ja järjestelyjä. Varhaiskasvatuspäällikkö saapuu kokoukseen asiantuntijaksi tämän pykälän käsittelyn ajaksi.
Esittelijä	Sivistystoimen johtaja Jokinen Tuula
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää, että sivistystoimi valmistelee kotihoidontuen kuntalisän toteuttamista pilottina ajalla 1.8.2024-31.5.2025 seuraavin reunaehdoin: kuntalisää maksetaan 0-4 -vuotiaista lapsista siinä tapauksessa, että kaikki perheen lapset hoidetaan kotona ja lasta hoitaa huoltaja tai samassa taloudessa asuva henkilö eikä kuntalisää makseta päällekkäin vanhempainrahan kanssa. Kuntalisä olisi perheen ensimmäisestä lapsesta 300 euroa/kk/lapsi ja muista lapsista 100 euroa/kk/lapsi.
Päätös	Lautakunta suhtautui myönteisesti kotihoidontuen kuntalisän valmisteluun pilottina ajalla 1.8.2024-31.5.2025, mutta ehdottaa, että kuntalisää maksetaan 0-3 -vuotiaista lapsista eikä rajoiteta maksamista pelkästään huoltajaa tai samassa taloudessa asuvaan henkilöön ja että tulee harkita myös sopimuksen irtisanomisaikaa.
Lisätietoja	Varhaiskasvatuspäällikkö Elina Hakala, p. 044-7151470, elina.hakala@virrat.fi
Jakelu	kaupunginhallitus